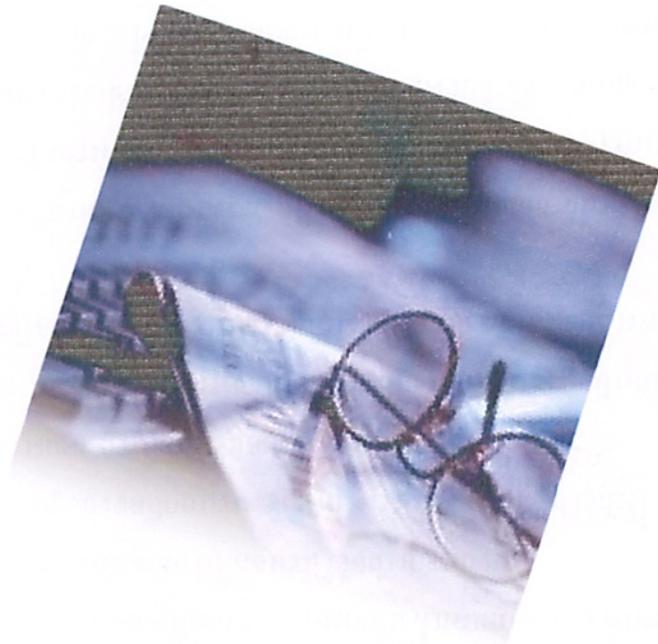

แผนหลักการวิจัยของ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2552-2556)

จัดทำโดย
สถาบันวิจัยและพัฒนา
มีนาคม 2552

คำนำ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชได้กำหนดนโยบายไว้ชัดเจนในการส่งเสริมการวิจัยในสาขาวิชาต่างๆ เพื่อพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาการด้านการเรียนการสอนทางไกลเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ (Open & Distance Learning) การพัฒนาระบบงานของมหาวิทยาลัยสู่ความเป็นองค์กรเชิงกลยุทธ์ (Strategy-Focused Organization) วิจัยด้านวิชาการและการพัฒนาประเทศเพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society)

แผนหลักการวิจัยของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2552-2556) จึงกำหนดวิสัยทัศน์ และพันธกิจด้านการวิจัยรวมทั้งประเด็นยุทธศาสตร์การวิจัย พ.ศ. 2552-2556 ไว้ 3 ด้าน คือ 1) ด้านการเรียนการสอนทางไกลเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ (Excellence Open & Distance Learning) กำหนดกลยุทธ์การวิจัย 5 กลยุทธ์ 2) ด้านการพัฒนาระบบงานของมหาวิทยาลัยสู่ความเป็นองค์กรเชิงกลยุทธ์ (Strategy – Focused Organization) กำหนดกลยุทธ์การวิจัย 4 กลยุทธ์ และ 3) ด้านวิชาการและการพัฒนาประเทศเพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) กำหนดกลยุทธ์การวิจัย 3 กลยุทธ์

มหาวิทยาลัยขอขอบคุณคณะกรรมการวิจัย คณาจารย์ นักวิจัยและนักวิชาการทุกคนที่มีบทบาทในการร่วมจัดทำแผนหลักการวิจัย ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2552-2556) เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนางานวิจัยของมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัยต่อไป

(รองศาสตราจารย์ ดร.เทพศักดิ์ บุญรัตพันธุ์)

รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนาระบบงาน

มีนาคม 2552

คำนำ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชได้กำหนดนโยบายไว้ชัดเจนในการส่งเสริมการวิจัยในสาขาวิชาต่างๆ เพื่อพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาการด้านการเรียนการสอนทางไกลเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ (Open & Distance Learning) การพัฒนาระบบงานของมหาวิทยาลัยสู่ความเป็นองค์กรเชิงกลยุทธ์ (Strategy-Focused Organization) วิจัยด้านวิชาการและการพัฒนาประเทศเพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society)

แผนหลักการวิจัยของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2552-2556) จึงกำหนดวิสัยทัศน์ และพันธกิจด้านการวิจัยรวมทั้งประเด็นยุทธศาสตร์การวิจัย พ.ศ. 2552-2556 ไว้ 3 ด้าน คือ 1) ด้านการเรียนการสอนทางไกลเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ (Excellence Open & Distance Learning) กำหนดกลยุทธ์การวิจัย 5 กลยุทธ์ 2) ด้านการพัฒนาระบบงานของมหาวิทยาลัยสู่ความเป็นองค์กรเชิงกลยุทธ์ (Strategy – Focused Organization) กำหนดกลยุทธ์การวิจัย 4 กลยุทธ์ และ 3) ด้านวิชาการและการพัฒนาประเทศเพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) กำหนดกลยุทธ์การวิจัย 3 กลยุทธ์

มหาวิทยาลัยขอขอบคุณคณะกรรมการวิจัย คณาจารย์ นักวิจัยและนักวิชาการทุกคนที่มีบทบาทในการร่วมจัดทำแผนหลักการวิจัย ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2552-2556) เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนางานวิจัยของมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัยต่อไป

(รองศาสตราจารย์ ดร.เทพศักดิ์ บุญขริตพันธุ์)

รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนาระบบงาน

มีนาคม 2552

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญภาพ	ค
บทที่ 1 ผลการดำเนินงาน	1
บทที่ 2 ผลการประเมินสภาพแวดล้อม	6
บทที่ 3 วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ของการวิจัย	16
บทที่ 4 เป้าประสงค์และกลยุทธ์ของแผนหลักการวิจัย	19
บทที่ 5 การดำเนินงานตามแผนหลักการวิจัย	28
บรรณานุกรม	25
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แผนหลักการวิจัยของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2530-2534	32
ภาคผนวก ข แผนหลักการวิจัยของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2535-2539	84
ภาคผนวก ค ข้อกำหนดการวิจัยของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2540-2544	112
ภาคผนวก ง ชุดโครงการวิจัยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2545-2549	139
ภาคผนวก จ คำสั่งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชที่ 2141/2549 ลงวันที่ 15 สิงหาคม 2549	164
ภาคผนวก ฉ เปรียบเทียบตัวชี้วัดตัวชี้วัดด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552	167
ภาคผนวก ช ตัวอย่าง โครงการวิจัย/ชุดโครงการ	171

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญภาพ	ค
บทที่ 1 ผลการดำเนินงาน	1
บทที่ 2 ผลการประเมินสภาพแวดล้อม	6
บทที่ 3 วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ของการวิจัย	16
บทที่ 4 เป้าประสงค์และกลยุทธ์ของแผนหลักการวิจัย	19
บทที่ 5 การดำเนินงานตามแผนหลักการวิจัย	28
บรรณานุกรม	25
ภาคผนวก *	
ภาคผนวก ก แผนหลักการวิจัยของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2530-2534	32
ภาคผนวก ข แผนหลักการวิจัยของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2535-2539	84
ภาคผนวก ค ข้อกำหนดการวิจัยของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2540-2544	112
ภาคผนวก ง ชุดโครงการวิจัยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2545-2549	139
ภาคผนวก จ คำสั่งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชที่ 2141/2549 ลงวันที่ 15 สิงหาคม 2549	164
ภาคผนวก ฉ เปรียบเทียบตัวชี้วัดตัวชี้วัดด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552	167
ภาคผนวก ช ตัวอย่าง โครงการวิจัย/ชุด โครงการ	171
* หมายเหตุ	รายละเอียดของภาคผนวก ก ถึง ภาคผนวก ง สามารถสืบค้นได้จากเว็บไซต์ของสถาบันวิจัยและพัฒนา

สารบัญภาพ

	หน้า
สารบัญภาพ	
ภาพที่ 1	สรุปวิสัยทัศน์ พันธกิจและประเด็นยุทธศาสตร์
	27

บทที่ 1

ผลการดำเนินงาน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ในฐานะสถาบันอุดมศึกษาที่ดำเนินการสอนในระบบการศึกษาทางไกล ทั้งในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติการกิจของสถาบันอุดมศึกษาให้สมบูรณ์ พัฒนามหาวิทยาลัยไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการในศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมาตรฐานระดับสากล ในขณะที่เดียวกันมีการส่งเสริมการวิจัยเพื่อนำผลการวิจัยมาเสริมสร้างองค์ความรู้ มุ่งให้ประเทศไทยสามารถพึ่งเทคโนโลยีที่เหมาะสมของประเทศ รวมถึงสร้างบุคลากรของชาติให้มีความรู้ในระดับลึกด้วยนำการวิจัยไปส่งเสริมการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2544, 3) ดังนั้น “การวิจัย” จึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนามหาวิทยาลัยให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ เพิ่มคุณภาพมาตรฐานการศึกษา เสริมสร้างขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ รวมถึงการนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ตลอดจนพัฒนาสังคมไทย และเสริมสร้างความมั่นคงให้สังคมไทยมีความเข้มแข็ง

มหาวิทยาลัยได้มีการจัดทำแผนหลักการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการสนับสนุนการวิจัยให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การศึกษาทางไกล และการวิจัยที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ต่างๆ ตั้งแต่ พ.ศ.2530 โดยแผนหลักการวิจัยของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2530-2534 (ฉบับที่ 1) ดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะต้น (2530-2534) ของมหาวิทยาลัยที่กำหนดนโยบายไว้เด่นชัดในการส่งเสริมการวิจัยในสาขาวิชาต่างๆ เพื่อพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาการและเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศรวมทั้งส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษาทางไกล การวิจัยเกี่ยวกับสื่อ การวิจัยและพัฒนาแบบทดสอบ และการวิจัยสถาบันเพื่อประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนการบริหารและการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนด ซึ่งประกอบด้วย 1) แผนงานวิจัยสถาบัน 2) แผนงานวิจัยสื่อการศึกษาทางไกล 3) แผนงานวิจัยและพัฒนาแบบทดสอบ 4) แผนงานวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาการ และ 5) แผนงานบริหารงานวิจัย (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2530, 7) การจัดทำแผนหลักการวิจัยของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ฉบับแรก ช่วง พ.ศ. 2530-2534 ให้คณาจารย์และนักวิชาการของมหาวิทยาลัยได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนางานวิจัยตามความสนใจและความชำนาญการ เป็นการบุกเบิกภารกิจด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และแนวนโยบายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) สำหรับแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) มหาวิทยาลัยคงกำหนดนโยบายและมาตรการด้านการวิจัยและพัฒนาที่มุ่งจะนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ พัฒนาระบบการเรียนการสอนทางไกลและพัฒนาประเทศ (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ก)

แผนหลักการวิจัยของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2535-2539 (ฉบับที่ 2) ได้กำหนดแผนงานวิจัย 3 แผนงาน คือ 1) เพื่อพัฒนาระบบการศึกษาทางไกลประกอบด้วยงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในระบบการศึกษาทางไกล งานวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการศึกษาทางไกล และงานวิจัยเพื่อพัฒนาแบบทดสอบ 2) เพื่อพัฒนาวิชาการประกอบด้วยงานวิจัยเพื่อพัฒนาสาขาวิชาการ งานวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศ และ 3) เพื่อพัฒนาระบบบริหารของมหาวิทยาลัย ประกอบด้วยงานวิจัยสถาบันและงานวิจัยเพื่อปรับปรุงระบบบริหารของมหาวิทยาลัย (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2535, 8) (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ข)

สำหรับการส่งเสริมสนับสนุนและให้ทุนอุดหนุนการวิจัยประจำปีของมหาวิทยาลัยในช่วง พ.ศ. 2540-2544 มหาวิทยาลัยได้จัดทำข้อกำหนดการวิจัยของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2540-2544 (ฉบับที่ 3) ขึ้น โดยจัดทำขึ้นจากความต้องการทางด้านการวิจัยของหน่วยงานภายใน และจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยของหน่วยงานภายนอก ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 นโยบายและแนวทางการวิจัยเพื่อการพัฒนาของชาติ ฉบับที่ 5 ทิศทางวัตถุประสงค์ นโยบายและเป้าหมายการพัฒนาอุดมศึกษาในช่วงแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 8 รวมทั้งจากการระดมสมองบุคลากรทั้งมหาวิทยาลัยที่เป็นตัวแทนของสาขาวิชา สำนัก/สถาบัน และกองภายใต้กรอบการวิจัยที่กำหนดเป็น 4 ด้าน คือ 1) กรอบการวิจัยด้านการปรับปรุงระบบบริหารและวิชาการของมหาวิทยาลัย (ความอยู่รอดทางการเงินของมหาวิทยาลัยความสามารถในการแข่งขันทางวิชาการ เมื่อเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัย และความมีอิสระในการบริหารงานของมหาวิทยาลัย โดยการออกนอกระบบราชการ) 2) กรอบการวิจัยด้านการพัฒนาระบบการศึกษาทางไกล (การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การบริการการศึกษา และนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในระบบการศึกษาทางไกล การพัฒนาเครือข่ายการศึกษาทางไกลในระดับท้องถิ่นและระดับนานาชาติ การผลิต การพัฒนาและการประเมินคุณภาพสื่อการศึกษาทางไกล การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้ศึกษา ทั้งในระดับต่ำกว่าบัณฑิตศึกษา และระดับบัณฑิตศึกษาและการวัดและประเมินผลการศึกษาทางไกล) 3) กรอบการวิจัยด้านการพัฒนาสาขาวิชาการ (การวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ และปรับปรุงคุณภาพทางวิชาการของเอกสารการสอนชุดวิชา การวิจัยเพื่อพัฒนาสาขาวิชาการต่างๆ ให้เหมาะสมสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย และการวิจัยเพื่อประยุกต์เนื้อหาระบบวิชาการของแต่ละสาขา เพื่อช่วยผ่อนคลายและแก้ไขปัญหาของประเทศในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ) 4) กรอบการวิจัยด้านการพัฒนาประเทศ (การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต แก้ไขปัญหาและยกระดับคุณภาพของสังคม การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพมนุษย์ การวิจัยเพื่อพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การวิจัยเพื่อพัฒนาการเมือง การปกครอง และกฎหมาย การวิจัยเพื่อพัฒนาการแพทย์ และสาธารณสุข การวิจัยเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และบริการ โทรคมนาคม การวิจัยเพื่อพัฒนาเกษตร การวิจัยเพื่อพัฒนาสิ่งแวดล้อม การวิจัยเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรม และการวิจัยเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ) (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2540, 6) (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ค)

ช่วง พ.ศ. 2545-2549 เป็นช่วงแห่งการรองรับความเปลี่ยนแปลง และการแข่งขันต่างๆ อย่างมากทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม มหาวิทยาลัยได้กำหนดชุดโครงการวิจัยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2545-2549 (ฉบับที่ 4) ขึ้นจากความต้องการด้านการวิจัยของหน่วยงานภายใน และจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยของหน่วยงานภายนอก ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 9 วาระการวิจัยแห่งชาติในภาวะวิกฤตเพื่อฟื้นฟูชาติ แผนงานวิจัยฯ สำหรับปีงบประมาณ 2544-2546 แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 แผนกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และจากการระดมสมองบุคลากรที่เป็นตัวแทนของสาขาวิชา สำนัก และสถาบัน ภายใต้กรอบการวิจัย 3 ด้าน คือ 1) กรอบการวิจัยที่ 1 ด้านการศึกษาทางไกล จำนวน 7 ชุดโครงการ ได้แก่ 1.1) ชุดโครงการพัฒนาและการประยุกต์นวัตกรรม เพื่อใช้ในการเรียนการสอนในระบบทางไกล เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ 1.2) การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในระบบการศึกษาทางไกล 1.3) การพัฒนาเทคนิคการวัดและประเมินผลในระบบการศึกษาทางไกล 1.4) การพัฒนารูปแบบและการสื่อสารและบริการ เพื่อเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ในระบบการศึกษาทางไกล 1.5) ความสัมพันธ์ระหว่างระบบการศึกษาทางไกล กับการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นเพื่อสร้างภูมิปัญญาไทย 1.6) การจัดการศึกษาทางไกลเพื่อรองรับการปฏิรูปการศึกษา การเมือง การปกครอง และ 1.7) การปฏิรูประบบการบริหารและระบบบริการของมหาวิทยาลัย ให้มีคุณภาพประสิทธิภาพ และทันสมัย โดยใช้หลักการบริหารจัดการที่ดี 2) กรอบการวิจัยที่ 2 ด้านการพัฒนาองค์ความรู้ จำนวน 6 ชุดโครงการ ได้แก่ 2.1) นนทปริศึกษา 2.2) การพัฒนาวัสดุทางการพิมพ์และบรรจุภัณฑ์จากวัสดุธรรมชาติของไทย 2.3) การจัดการน้ำเพื่อการเกษตร 2.4) การส่งเสริมสุขภาพของประชาชนในสังคมไทย 2.5) ความพอเพียงกับความอยู่รอดของสังคมชนบทไทย และ 2.6) ครอบครัวยุคใหม่กับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และ 3) กรอบการวิจัยที่ 3 ด้านการพัฒนาประเทศ จำนวน 13 ชุดโครงการ ได้แก่ 3.1) การเพิ่มคุณภาพชีวิตทางด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ 3.2) การเพิ่มความสามารถในการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรที่ครบวงจร 3.3) การพัฒนาศักยภาพขององค์กรท้องถิ่นและประชาชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบทและเมืองอย่างยั่งยืน 3.4) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในท้องถิ่นให้มีคุณภาพรองรับอุตสาหกรรมในพื้นที่ 3.5) การสร้างความเข้มแข็งของชุมชน 3.6) การปฏิรูปการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศ 3.7) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 3.8) การปฏิรูปการสื่อสารเพื่อการพัฒนาประเทศ ชุดการจัดการสถาบันการเงินระดับท้องถิ่น 3.9) การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานของอุตสาหกรรมอาหาร 3.10) การพัฒนาทักษะแก่ผู้นำชุมชนและองค์กรท้องถิ่น 3.11) การพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ และ 3.12) การจัดการน้ำเพื่อการเกษตร (มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช 2545, 7) (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ง)

ในการจัดทำแผนหลักการวิจัยฉบับต่อมา (พ.ศ. 2550-2554) คณะกรรมการวิจัยในการประชุม ครั้งที่ 4/2549 เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2549 ได้พิจารณาแต่งตั้งคณะบุคคลเพื่อเป็นคณะกรรมการจัดทำแผนหลักการวิจัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2550-2554 โดยอิงคณะกรรมการประเมินชุดโครงการวิจัย

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2545-2549 รายละเอียดปรากฏในคำสั่งมหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมมาธิราชที่ 2141/2549 ลงวันที่ 15 สิงหาคม 2549 จำนวน 12 ราย (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก จ)

กระบวนการจัดทำแผนหลักการวิจัย ฉบับ พ.ศ.2550-2554 เป็นการพิจารณาจัดทำแผนการวิจัยแบบ
มีส่วนร่วมโดยสถาบันวิจัยและพัฒนาได้จัดสัมมนาระดมสมองผู้แทนสาขาวิชา หน่วยงานเพื่อจัดทำแผน
หลักการวิจัยขึ้นในวันศุกร์ที่ 15 กันยายน 2549 เวลา 9.00 – 16.00 น. ณ ห้องประชุมสารนิเทศ 2 อาคาร
บริการ 1 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มีผู้เข้าร่วมสัมมนาทั้งสิ้น 38 คน ผลการระดมสมองสรุปว่า
มหาวิทยาลัยควรกำหนดประเด็นการวิจัยที่เป็นงานวิจัยหลัก (Research Theme) ในช่วง พ.ศ. 2550-2554 ของ
มหาวิทยาลัย 7 ประเด็นหลัก คือ การวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาการ การวิจัยเพื่อตอบสนองนโยบายและยุทธศาสตร์
การวิจัยของชาติ การวิจัยเพื่อสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการให้มหาวิทยาลัย การวิจัยที่สร้างรายได้ให้
มหาวิทยาลัย นนทบุรีศึกษาและชุมชนศึกษา และการศึกษาทางไกล สถาบันวิจัยและพัฒนาได้เวียนแจ้ง
สาขาวิชาและหน่วยงานพิจารณาอีกครั้งก่อนเสนอคณะกรรมการจัดทำแผนหลักการวิจัย มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2550-2554 และคณะกรรมการวิจัยให้ความเห็นชอบ ซึ่งคณะกรรมการวิจัยในการ
ประชุม ครั้งที่ 4/2550 เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2550 เห็นว่าแผนหลักการวิจัยมีบทบาทสำคัญมากต่ออนาคตการ
วิจัยของมหาวิทยาลัย แต่แผนหลักการวิจัยที่เสนอยังขาดความชัดเจนในเรื่องของประเด็นหลัก (Theme) และ
ยุทธศาสตร์การวิจัยจึงขอให้ปรับแก้ไขแผนหลักการวิจัยโดย 1) แยกยุทธศาสตร์ออกจากประเด็น 2) กำหนด
ประเด็นหลักและประเด็นย่อย รวมทั้งจัดกลุ่มใหม่เพื่อให้ประชาคมในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชรับรู้
ว่าจะจัดทำข้อเสนอการวิจัยใดเพื่อให้มีโอกาสดำเนินการสนับสนุนทุนอุดหนุนการวิจัยตลอดจน 3) จัดทำ
แผนหลักการวิจัยให้เอื้อต่อประเด็นวิจัยที่เป็นเรื่องเร่งด่วน

สถาบันวิจัยและพัฒนาในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการจัดทำแผนหลักการวิจัยได้ปรับแก้ไข
แผนหลักการวิจัยของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2552-2556) ตามข้อเสนอแนะของ
คณะกรรมการวิจัยโดยผนวกกับแนวทางในการจัดทำแผนหลักการวิจัยให้สอดคล้องกับพันธกิจในการวิจัย
ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้และภูมิปัญญาไทยในแผนพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (พ.ศ.
2552-2556) ภายใต้การกำกับของรองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนาระบบงานเพื่อให้แผนหลักการวิจัย
สอดคล้องกับนโยบายด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัย จึงกำหนดวิสัยทัศน์ และพันธกิจด้านการวิจัยรวมทั้ง
ประเด็นยุทธศาสตร์การวิจัย พ.ศ. 2552-2556 ไว้ 3 ด้าน คือ 1) ด้านการเรียนการสอนทางไกลเพื่อมุ่งสู่ความ
เป็นเลิศ (Excellence Open & Distance Learning) 2) ด้านการพัฒนาระบบงานของมหาวิทยาลัยสู่ความเป็น
องค์กรเชิงกลยุทธ์ (Strategy – Focused Organization) และ 3) ด้านวิชาการและการพัฒนาประเทศเพื่อสร้าง
สังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) โดยนำเสนอคณะกรรมการวิจัยในการประชุม
ครั้งที่ 5/2551 เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2551 แล้วคณะกรรมการวิจัยให้ข้อเสนอแนะว่าภาพรวมของแผน
หลักการวิจัยควรมีความชัดเจนเกี่ยวกับกลยุทธ์และยุทธศาสตร์ โดยการวิจัยด้านการเรียนการสอนทางไกล
เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ ควรเป็นการกำหนดกว้างๆ การวิจัยด้านการพัฒนาระบบงานของมหาวิทยาลัยสู่ความ
เป็นองค์กรเชิงกลยุทธ์ควรจะ Focus ว่ามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชจะทำวิจัยในทิศทางไหน การวิจัย

ด้านวิชาการและการพัฒนาประเทศเพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) สาขาวิชาควรเสนอว่าจะมุ่งพัฒนาไปในทิศทางใด

จากข้อเสนอแนะดังกล่าวสถาบันวิจัยและพัฒนาได้นำมาปรับปรุงแผนหลักการวิจัย ฉบับที่ 5 โดย ยุทธศาสตร์ที่ 1 วิจัยด้านการเรียนการสอนทางไกลเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ (Open & Distance Learning) ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ ได้แก่ การวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนในระบบการศึกษา พัฒนาสื่อ นวัตกรรมต่างๆ สำหรับการเรียนการสอนในระบบการศึกษาทางไกล พัฒนาระบบการเรียนการสอน การวัด และประเมินผลในระบบการศึกษาทางไกล พัฒนาชุมชน ปฏิรูปการศึกษา การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยการ ศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล และพัฒนาการเรียนการสอนทางไกลสู่ระดับนานาชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 2 วิจัยด้านการพัฒนาระบบงานของมหาวิทยาลัยสู่ความเป็นองค์กรเชิงกลยุทธ์ (Strategy-Focused Organization) ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ ได้แก่ การวิจัยเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศ การศึกษาความเป็นได้ในการเปิดสอนหลักสูตร การปรับปรุงระบบบริหารและจัดการของมหาวิทยาลัย และการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบัน และยุทธศาสตร์ ที่ 3 วิจัยด้านวิชาการและการพัฒนาประเทศเพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ ได้แก่ วิจัยด้านวิชาการ พัฒนาประเทศ และบริการวิชาการแก่สังคม

บทที่ 2

ผลการประเมินสภาพแวดล้อม

ภารกิจด้านการวิจัย เป็นภารกิจหลักประการหนึ่งของสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชมีนโยบายด้านการวิจัยอย่างชัดเจน ทั้งการวิจัยในสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ การพัฒนาระบบการศึกษาทางไกลและการวิจัยสถาบันและการวิจัยเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยและพัฒนาจึงมีบทบาทที่สำคัญในการส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยด้านการเรียนการสอนทางไกลเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ (Excellence Open & Distance Learning) วัตถุประสงค์ของแผนงานวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการศึกษาทางไกล คือ บุคคลเสาะแสวงหา ศึกษาความรู้เพื่อพัฒนาระบบการศึกษาทางไกลในด้านของการเรียน การสอน การพัฒนาสื่อการศึกษาทางไกล และการพัฒนาแบบทดสอบ ส่งเสริมให้อาจารย์ประจำสาขาวิชา อาจารย์ประจำสำนัก และบุคลากรของมหาวิทยาลัย ได้มีโอกาสทำการวิจัยอย่างกว้างขวางเป็นการเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านการวิจัยแก่บุคลากร และ สนับสนุนการนำผลการวิจัย ไปใช้ในการพัฒนาระบบการศึกษาทางไกลให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพมากยิ่งขึ้น

สำหรับการวิจัยด้านการพัฒนาระบบงานของมหาวิทยาลัยสู่ความเป็นองค์กรเชิงกลยุทธ์ (Strategy-Focused Organization) โครงการวิจัยสถาบันเป็น โครงการวิจัยที่มีลักษณะเป็นการวิจัยประยุกต์ ที่มุ่งนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์เป็นแนวทางในการวางแผน กำหนดนโยบาย เพื่อการแก้ปัญหา พัฒนาและปรับปรุงหน่วยงานภายในให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มหาวิทยาลัยได้ส่งเสริมให้มีการทำวิจัยสถาบัน โดยได้จัดให้มีเงินทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการทำวิจัยสถาบันอย่างกว้างขวาง สถาบันวิจัยและพัฒนา โดยฝ่ายวิจัยสถาบันเป็นผู้รับผิดชอบในการประกาศให้ทุนอุดหนุนการวิจัยสถาบัน ตามกลยุทธ์ด้านวิจัย 4 กลยุทธ์ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 การวิจัยเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศ กลยุทธ์ที่ 2 การวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาความเป็นไปได้ของหลักสูตร กลยุทธ์ที่ 3 การวิจัยเกี่ยวกับการปรับปรุงระบบบริหารและจัดการของมหาวิทยาลัย และกลยุทธ์ที่ 4 การวิจัยเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน และการวิจัยด้านวิชาการและการพัฒนาประเทศเพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) โดยมุ่งเน้นด้านการวิจัยทางวิชาการ การพัฒนาประเทศและบริการวิชาการแก่สังคม ซึ่งขอบเขตของการบริการวิชาการแก่สังคมมุ่งสู่การส่งเสริมการวิจัยไปสู่การให้บริการวิชาการแก่สังคมและการนำข้อค้นพบจากการวิจัยไปสู่การให้บริการวิชาการแก่สังคม

จากการวิเคราะห์ประเด็น/สถานการณ์ สภาพแวดล้อมภายในเพื่อพิจารณาจุดแข็งและจุดอ่อนของมหาวิทยาลัยด้านวิจัยสร้างองค์ความรู้พบว่ามหาวิทยาลัยมีจุดแข็ง (Strengths) คือ 1) มีบุคลากรด้านการวิจัยที่มีคุณภาพ และแหล่งเงินทุนที่ให้การสนับสนุนในการดำเนินการวิจัยอย่างเพียงพอ 2) จำนวนเงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์จากภายในและภายนอกต่ออาจารย์ประจำในช่วงปี 2547-2549 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปี 2547 จำนวน 136,257.35 บาท ปี 2548 จำนวน 180,927.80 บาท และในปี 2549 จำนวนเงิน

สนับสนุนเป็น 237,799.19 บาทต่ออาจารย์ประจำ 3) นอกจากนั้นจำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัยที่ได้รับ
ทุนวิจัยและงานสร้างสรรค์ภายในและภายนอกสถาบันก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นกัน อาทิ ปี 2547 จำนวนผู้
ได้รับทุน 54 คน ปี 2548 ผู้ได้รับทุนมีจำนวน 112 คน และปี 2549 ผู้ได้รับทุนเพิ่มขึ้น 120 คน 4) มีแหล่ง
ทุนอุดหนุนการวิจัย เช่น ทุนอุดหนุนการวิจัยภายในของมหาวิทยาลัย (งบประมาณแผ่นดิน กองทุน
รัตน โกสินทร์สม โภช 200 ปี และเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย) และทุนอุดหนุนการวิจัยภายนอกมหาวิทยาลัย
(สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร การไฟฟ้าฝ่าย
ผลิต การเคหะแห่งชาติ การกีฬาแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการ
ข้าราชการพลเรือน)

จุดอ่อน (Weakness) ด้านการวิจัยสร้างองค์ความรู้ของมหาวิทยาลัยคือจำนวนงานวิจัยสร้างองค์
ความรู้/งานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์และแสดงให้เห็นว่ามีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศและคนส่วนใหญ่
ยังมีน้อย หลักฐานที่บ่งชี้คือ จำนวนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ได้รับการตีพิมพ์และเผยแพร่และ/หรือ
นำไปใช้ประโยชน์ทั้งในระดับชาติในปี 2547 มีจำนวน 39 เรื่อง ปี 2548 มีจำนวน 46 เรื่อง และปี 2549
จำนวน 54 เรื่อง และผลการประกันคุณภาพตามมาตรฐานที่ 4 มาตรฐานด้านการวิจัยและ/หรืองาน
สร้างสรรค์ พบว่ามหาวิทยาลัยมีผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารการวิจัยระดับนานาชาติ และระดับชาติ
มีจำนวนน้อยมาก ในระดับนานาชาติมีจำนวน 3 เรื่องและระดับชาติจำนวน 22 เรื่อง ซึ่งเมื่อคิดเทียบกับ
อาจารย์ประจำทุกระดับ จำนวน 376 คน พบว่ามีการเผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติและระดับชาติ 0.01
และ 0.06 เรื่อง ต่อ 1 คน ตามลำดับ ส่วนผลงานวิจัยที่นำเสนอในที่ประชุม/สัมมนาในระดับนานาชาติและ
ระดับชาติมีจำนวน 14 และ 16 เรื่อง นั้นเมื่อคิดต่อจำนวนอาจารย์ประจำทุกระดับพบว่ามีผลงาน 0.4 และ 0.4
เรื่อง ต่อ 1 คน (เหตุผลส่วนหนึ่งอาจเนื่องจากมหาวิทยาลัยไม่ได้นำชิ้นงานวิจัยมาแสดงประกอบหลักฐาน
ทั้งหมดและไม่มีการวิเคราะห์ค่า Impact factor ของงานวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ จึงไม่มีข้อมูลด้านนี้) โดย
ภาพรวมแล้วถือว่าผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์และเผยแพร่ยังมีน้อย เมื่อคิดจำนวนงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ต่อ
จำนวนอาจารย์ประจำทุกระดับ พบว่า 0.2, 0.2 และ 0.4 ตามลำดับ

ในส่วนของโอกาส (Opportunities) ที่เกิดจากปัจจัยภายนอกพบว่าจากในปีงบประมาณ 2550 (1
ตุลาคม 2549-30 กันยายน 2550) สถาบันวิจัยและพัฒนา มีผลการประเมินตนเอง โดยเปรียบเทียบกับผลการ
ประเมินตนเองระดับมหาวิทยาลัยในปีการศึกษา 2546 (มิถุนายน 2546-กรกฎาคม 2547) ซึ่งเป็นข้อมูลเพื่อ
รับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การ
มหาชน) “สมศ.” รอบแรก และปีงบประมาณ 2548-2549 (1 ตุลาคม 2547-กันยายน 2549) ผลการประเมิน
ตัวชี้วัดด้านเงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์จากภายในมหาวิทยาลัยต่อจำนวนอาจารย์ประจำ
พบว่าผลการดำเนินงานตั้งแต่ปีงบประมาณ 2547-2550 มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการวิจัย
ปีงบประมาณ 2547 จำนวน 2,994,686 บาท ปีงบประมาณ 2548 จำนวน 6,964,184 บาท ปีงบประมาณ 2549
จำนวน 7,926,817 บาท และปีงบประมาณ 2550 จำนวน 10,303,661.99 บาท จะเห็นได้ว่ามหาวิทยาลัย
จัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการวิจัยเพิ่มขึ้นทุกปีเป็นลำดับ ตัวชี้วัดด้านร้อยละของอาจารย์ประจำที่

ได้รับทุนทำวิจัยหรืองานสร้างสรรค์จากภายในมหาวิทยาลัยต่อจำนวนอาจารย์ประจำ ในปีงบประมาณ 2550 มีอาจารย์ที่ได้รับทุนสนับสนุนการทำวิจัยจากแหล่งทุนภายใน ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2549 – 30 กันยายน 2550 จำนวน 69 คน จากจำนวนอาจารย์ประจำทั้งสิ้น 298 คน คิดเป็นอาจารย์ที่ได้รับทุนสนับสนุนการทำวิจัยของหน่วยงานภายในต่อจำนวนอาจารย์ประจำเท่ากับร้อยละ 23.15 เมื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน ระหว่างปีงบประมาณ 2547-2550 พบว่าร้อยละของอาจารย์ที่ได้รับทุนสนับสนุนการทำวิจัยจากหน่วยงานภายในต่อจำนวนอาจารย์ประจำเพิ่มสูงขึ้นทุกปี กล่าวคือปี 2547 ร้อยละ 9.18 ปี 2548 ร้อยละ 11.58 ปี 2549 ร้อยละ 15.84 และปี 2550 ร้อยละ 23.15 (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช 2550,17)

สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นภาวะคุกคาม (Threats) ซึ่งมีผลต่อการจัดทำแผนหลักการวิจัยฉบับที่ 5 คือ เกณฑ์และตัวชี้วัดในการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษารอบที่สอง (พ.ศ. 2549-2553) ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ของ“สมศ.” การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาของ “สกอ.” และการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของสถาบันอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ของ “ก.พ.ร.” โดยที่สถาบันวิจัยและพัฒนาเป็นเจ้าภาพหลัก ในมาตรฐานที่ 2 มาตรฐานด้านงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ มีตัวบ่งชี้ร่วม คือ ร้อยละของงานวิจัย และงานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์ เผยแพร่ และ/หรือนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ ต่อจำนวนอาจารย์ประจำ เงินสนับสนุนงานวิจัย และงานสร้างสรรค์ของสถาบันต่อจำนวนอาจารย์ประจำ เงินสนับสนุนงานวิจัย และงานสร้างสรรค์จากภายนอกสถาบันต่อจำนวนอาจารย์ประจำ ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ได้รับทุนทำวิจัย หรืองานสร้างสรรค์จากภายในสถาบันต่อจำนวนอาจารย์ประจำ ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ได้รับทุนทำวิจัยหรืองานสร้างสรรค์จากภายนอกสถาบันต่อจำนวนอาจารย์ประจำ และตัวบ่งชี้เฉพาะ คือ ร้อยละของบทความวิจัยที่ได้รับการอ้างอิง (Citation) ใน refereed journal หรือในฐานข้อมูลระดับชาติหรือระดับนานาชาติ ต่ออาจารย์ประจำ จำนวนผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ได้รับการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาหรือ อนุสิทธิบัตรในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา มีระบบและกลไกสนับสนุนให้อาจารย์ประจำทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีการพัฒนาระบบและกลไกในการสนับสนุนการผลิตงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ มีระบบบริหารจัดการความรู้จากงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ฉ)

จากการวิเคราะห์ SWOT ด้านจุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน (Weaknesses) โอกาส (Opportunities) และ ภาวะคุกคาม (Threats) ในระดับมหาวิทยาลัยและระดับสถาบันวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2547,12)

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
<p>ระดับมหาวิทยาลัย</p> <p>1) มีกองทุนและมหาวิทยาลัยจัดสรรงบประมาณสนับสนุนงานวิจัยเพื่อส่งเสริมการพัฒนานักวิจัยอย่างต่อเนื่อง</p> <p>2) มีคณะกรรมการวิจัยควบคุมคุณภาพงานวิจัย</p> <p>3) มีสถาบันวิจัยและพัฒนาเป็นหน่วยงานรับผิดชอบด้านงานวิจัยโดยตรง</p>	<p>1) มหาวิทยาลัยยังขาดเป้าหมายและแผนงานที่ชัดเจนในการพัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย</p> <p>2) มหาวิทยาลัยขาดมาตรการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของแผนแม่บททางการวิจัยที่กำหนดไว้</p> <p>3) กระบวนการส่งเสริมการทำวิจัยมีขั้นตอนที่ยุ่งยาก เป็นอุปสรรคต่อการทำวิจัย</p> <p>4) ผลงานวิจัยมีน้อยและยังไม่แล้วเสร็จตามกำหนดเวลาทำให้ไม่สามารถนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้มากเท่าที่ควร</p> <p>5) การส่งเสริมและการพัฒนานักวิจัยขั้นต้นยังไม่เพียงพอ</p>
<p>ระดับสถาบันวิจัยและพัฒนา</p> <p>ด้านการเงิน</p> <p>- มีงบประมาณเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยทุกระดับ (มือใหม่และมืออาชีพ)</p> <p>ด้านการบริหารจัดการ</p> <p>1) สถาบันเป็นหน่วยงานสนับสนุนงานวิจัยให้มีคุณภาพ</p> <p>2) เปิดโอกาสให้บุคคล/หน่วยงานเสนอ โครงการเพื่อขอรับทุนวิจัยได้ตลอดปี</p> <p>3) มีช่องทางการเผยแพร่งานวิจัยหลายรูปแบบ</p> <p>4) มีฐานข้อมูลเพื่อให้บริการงานวิจัย</p> <p>5) มีคณะกรรมการเฉพาะกิจตรวจสอบคุณภาพงานวิจัย</p>	<p>ด้านการเงิน</p> <p>1) งบประมาณการวิจัยไม่จูงใจให้ทำวิจัย</p> <p>2) การแสวงหาแหล่งทุนวิจัยจากภายนอกมีไม่มากเท่าที่ควร</p> <p>ด้านการบริหารจัดการ</p> <p>1) หน่วยงานภายในของสถาบันวิจัยและพัฒนา มีข้อบกพร่อง ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none">- การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามโครงสร้างที่กำหนด- ลักษณะงานบางฝ่ายมีความซ้ำซ้อนกัน- สำนักงานเลขานุการสนับสนุนงานด้านธุรการแก่ศูนย์/ฝ่ายไม่เพียงพอ- การให้บริการแก่นักวิจัยที่ได้รับทุนจากแหล่งทุนภายนอกยังไม่ตอบสนองความต้องการของนักวิจัยในทุกด้าน

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
<p>6) มีคณะกรรมการวิจัยเป็นผู้กำหนดนโยบายและให้คำแนะนำด้านการวิจัยแก่มหาวิทยาลัย</p> <p>7) มีคณะกรรมการประจำสถาบันเป็นที่ปรึกษาด้านการบริหารงานแก่สถาบัน</p> <p>8) มีกฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติและมาตรการเพื่อส่งเสริมงานวิจัย</p> <p>9) มีการจัดฝึกอบรมหลักสูตรด้านการวิจัยเพื่อเพิ่มศักยภาพแก่บุคลากรของมหาวิทยาลัยเป็นประจำและต่อเนื่องทุกปี</p>	<p>2) กรรมการเฉพาะกิจ (บางคน) มีภาระงานมากทำให้การพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย/รายงานการวิจัยล่าช้า</p> <p>3) กฎ ระเบียบของการวิจัยบางข้อไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของผู้วิจัย</p> <p>4) สถาบันวิจัยและพัฒนาขาดผู้บริหารมืออาชีพ</p>
โอกาส (Opportunities)	ภาวะคุกคาม (Threats)
<p>1. ระดับรัฐบาล/องค์กรรัฐ/เอกชน</p> <p>1) รัฐบาลสนับสนุนการวิจัยที่ตอบสนองนโยบายรัฐ</p> <p>2) รัฐบาลจัดสรรงบประมาณแผ่นดินเพื่อการวิจัยให้แก่มหาวิทยาลัย</p> <p>3) หน่วยงานภายนอกให้ความร่วมมือ/สนับสนุนในด้าน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาความรู้ความสามารถด้านการวิจัย ด้วยการจัดอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาดูงาน - การสร้างเครือข่ายการวิจัย - การเสนอผลงานวิจัย/เผยแพร่งานวิจัย - ทุนการวิจัย - ข้อมูลด้านการวิจัยอย่างต่อเนื่อง <p>2. ระดับมหาวิทยาลัย</p> <p>1) มหาวิทยาลัยสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านการศึกษาทางไกล</p> <p>2) มหาวิทยาลัยให้อำนาจแก่สถาบันในการบริหารจัดการโครงการวิจัยที่ได้รับทุนภายนอก</p> <p>3) บุคลากรภายนอกให้ความสนใจการจัดฝึกอบรมหลักสูตรด้านการวิจัยของสถาบัน</p>	<p>1. ระดับประเทศ/รัฐบาล/องค์กรรัฐ/เอกชน</p> <p>1) ปัญหาสถานะวิกฤตทางเศรษฐกิจและภาวะไม่เสถียรทางการเมือง</p> <p>2) กฎ ระเบียบของหน่วยงานภายนอกเอื้อประโยชน์ต่อการทำวิจัยมากกว่าของมหาวิทยาลัย</p> <p>3) การเปลี่ยนนโยบายของรัฐบาล</p> <p>4) การให้การสนับสนุนงบประมาณแผ่นดินขึ้นอยู่กับหน่วยงานภายนอก</p> <p>5) หน่วยงานที่ขอรับทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณแผ่นดิน และแหล่งทุนภายนอกมีจำนวนมาก</p> <p>2. ระดับมหาวิทยาลัย</p> <p>1) นโยบายในการเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา (ระดับปริญญาโทและปริญญาเอก) ทำให้อาจารย์บางส่วนติดภาระกิจด้านการเรียนการสอน</p> <p>2) ผู้บริหารระดับสูงไม่ให้ความสำคัญต่อการเข้าร่วมประชุมด้านการวิจัยที่หน่วยงานภายนอกจัดขึ้น</p> <p>3) บุคลากรของมหาวิทยาลัยไม่ให้ความสำคัญแก่การทำวิจัยเท่าที่ควร</p>

โอกาส (Opportunities)	ภาวะคุกคาม (Threats)
	4) อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ให้ความสนใจในการเข้ารับ การฝึกอบรมด้านการวิจัย/การบรรยายให้ความรู้ด้าน การวิจัยที่สถาบันจัดขึ้น 5) อาจารย์สนใจทำงานอื่นมากกว่างานวิจัย 6) บุคลากรของมหาวิทยาลัยมีเจตคติทางลบต่อการ ทำวิจัยและการบริหารงานวิจัย 7) ผู้วิจัยมีข้อบกพร่องในด้านต่างๆ ต่อไปนี้ - การยอมรับงบประมาณที่จัดสรรให้ - การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบต่างๆ - การปฏิบัติงานวิจัยให้แล้วเสร็จตามเวลา - ความมีจรรยาบรรณและวินัยในการทำวิจัย - การยอมรับข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการเฉพาะ กิจ/คณะกรรมการวิจัย - ความร่วมมือในการรายงานการวิจัยตามขั้นตอน ต่างๆ 8) มหาวิทยาลัยขาดผลงานวิจัยที่จะนำไปสู่การ พัฒนาเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี 9) ผลงานวิจัยของคณาจารย์ยังมีจำนวนน้อย 10) ภาพพจน์ของสถาบัน ไม่ดีในสายตาของบุคลากร มหาวิทยาลัย/ทำวิจัยกันเอง

จากผลการประเมินสภาพแวดล้อมด้านจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคาม สถาบันวิจัยและ
พัฒนาได้นำมากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ของการวิจัยไว้ในบทที่ 3
ผลการประเมินที่เกี่ยวข้อง

นุชจรี กมลสุขอุดม (2551) ได้เสนอรายงานการประเมินชุด โครงการวิจัยของมหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมมาธิราช พ.ศ. 2545-2549 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินชุด โครงการวิจัยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ. 2545-2549 โดยมีวัตถุประสงค์ย่อยเพื่อ 1) ประเมินภาพรวมการวิจัย 2) ประเมินผลการวิจัยราย โครงการ
3) ประเมินประสิทธิภาพการวิจัยรายโครงการ และ 4) ประเมินประสิทธิผลการวิจัยรายโครงการ

แหล่งข้อมูลการประเมิน ได้แก่ โครงการวิจัยที่ดำเนินการในช่วง พ.ศ. 2545-2549 จำนวนรวม 92
โครงการ แยกเป็น โครงการวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากกองทุนรัตน โกสินทร์สมโภช 200 ปี จำนวน
22 โครงการ งบประมาณแผ่นดิน จำนวน 49 โครงการ และเงินรายได้ (การศึกษาทางไกล) จำนวน 21
โครงการ การประเมินภาพรวมการวิจัยพิจารณาจำแนกตามประเด็นของกรอบการวิจัย นโยบายและแนว

ทางการวิจัยของชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2545-2549) ยุทธศาสตร์และมาตรการของทบวงมหาวิทยาลัยใน แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 และยุทธศาสตร์การวิจัยของมหาวิทยาลัย การประเมิน ผลการวิจัยรายโครงการ โดยประเมินผลการวิจัยที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 17 โครงการ โดยส่งแบบ ประเมินผลการวิจัยรายโครงการที่ได้ปรับจากแบบประเมินผลการวิจัยรายโครงการของหน่วยงานภาครัฐ ระดับกรมที่ได้รับจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2545-2549 ของสำนักงานคณะกรรมการ การวิจัยแห่งชาติ ให้ผู้อำนวยการชุดโครงการวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัยให้ข้อมูล และประเมินผลการวิจัยราย โครงการ โดยคณะกรรมการประเมินชุดโครงการวิจัย มสธ. พ.ศ. 2545-2549

ผลการประเมินสรุปได้ดังนี้

1. การประเมินภาพรวมการวิจัยของมหาวิทยาลัยในช่วง พ.ศ. 2545-2549 มีโครงการวิจัยด้านการ พัฒนาประเทศมากที่สุด จำนวน 39 โครงการ (ร้อยละ 42.39) ในด้านนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2545-2549) เป็นการวิจัยประยุกต์มากที่สุด จำนวน 48 โครงการ (ร้อยละ 52.17) มีชุด โครงการวิจัยน้อยที่สุดเพียง 3 โครงการ (ร้อยละ 3.26) ในด้านยุทธศาสตร์และมาตรการของ ทบวงมหาวิทยาลัยในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) เป็น โครงการวิจัยที่ ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการมากที่สุด จำนวน 50 โครงการ (ร้อยละ 54.35) และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างคุณภาพระดับสากลและการพึ่งพาตนเองได้จากภูมิปัญญา ไทยน้อยที่สุดเพียง 7 โครงการ (ร้อยละ 7.61) ในด้านยุทธศาสตร์การวิจัยของมหาวิทยาลัยมียุทธศาสตร์ที่ 1 เพิ่มศักยภาพของมหาวิทยาลัยไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการและยุทธศาสตร์ที่ 4 เสริมสร้างความแข็งแกร่ง ทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ยุทธศาสตร์ละ 34 โครงการ (ร้อยละ 39.96) และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์น้อยที่สุด จำนวน 10 โครงการ (ร้อยละ 10.87)
2. การประเมินผลการวิจัยรายโครงการ โดยคณะกรรมการประเมินชุดโครงการ พิจารณาตามแนวทางที่ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติกำหนด จำนวน 17 โครงการ มีระดับผลการประเมินดีมาก จำนวน 5 โครงการ (ร้อยละ 29.41) ระดับผลการประเมินดี จำนวน 9 โครงการ (ร้อยละ 52.94) ระดับผลการประเมินใช้ได้ เพียง 3 โครงการ (ร้อยละ 17.65)
3. การประเมินประสิทธิภาพการวิจัยรายโครงการในโครงการวิจัยที่แล้วเสร็จ จำนวน 17 โครงการ ในเรื่อง ความบรรลุความคุ้มค่าของผลการวิจัย จำนวน 9 โครงการ (ร้อยละ 52.94) โครงการวิจัยที่บรรลุผลกระทบของ การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ จำนวน 3 โครงการ (ร้อยละ 17.65) มีโครงการวิจัยที่บรรลุถึงการเผยแพร่ ผลการวิจัยและทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดจากวิจัย จำนวน 3 โครงการ (ร้อยละ 17.65) ได้มีการเผยแพร่ไปยัง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการตลาดท่องเที่ยวทั้งภาครัฐและเอกชน โครงการวิจัยที่บรรลุบางส่วน จำนวน 4 โครงการ (ร้อยละ 23.53) สำหรับการประเมินประสิทธิภาพการวิจัยรายโครงการมีเฉพาะเรื่องการบรรลุความคุ้มค่าของ ผลการวิจัยที่ผ่านเกณฑ์ประเมินร้อยละ 60 ส่วนเรื่องการบรรลุผลกระทบที่เกิดจากการนำผลการวิจัยไปใช้ และ การบรรลุผลการเผยแพร่ผลการวิจัยและทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดจากการวิจัยนั้นไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60

4. การประเมินประสิทธิผลการวิจัยรายโครงการในโครงการวิจัยที่แล้วเสร็จ จำนวน 17 โครงการ เป็นโครงการวิจัยที่ดำเนินการแล้วเสร็จและมีรายงานฉบับสมบูรณ์ ทั้ง 17 โครงการ โดยบรรลุวัตถุประสงค์การวิจัย จำนวน 16 โครงการ (ร้อยละ 94.12) และมีปัจจัยการวิจัยและกระบวนการวิจัยที่เหมาะสมทั้ง 17 โครงการ ด้านปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการวิจัย จำนวน 10 โครงการ (ร้อยละ 58.82) ด้านปัจจัยการวิจัย (ผู้วิจัย, งบประมาณ, วัสดุอุปกรณ์, เทคนิคการวิจัย) งบประมาณการวิจัยไม่เพียงพอ ผู้วิจัยมีภาระงานมาก ในด้านการผลิต/ปรับปรุงชุดวิชา คู่มือชุดวิชา เป็นผู้บริหารและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย จึงทำให้งานล่าช้า การเก็บข้อมูลล่าช้ากว่ากำหนดเพราะขึ้นอยู่กับช่วงเวลาที่ต้องเก็บข้อมูลต้องสอดคล้องกับภาคการศึกษาของนักเรียน ด้านการบริหารจัดการ โครงการ/ชุด โครงการ/โครงการวิจัยย่อย เนื่องจากกิจกรรมการวิจัยมีค่อนข้างมากแต่ช่วงเวลามีจำกัด จึงไม่เสร็จภายใน 1 ปี โดยที่การประเมินประสิทธิภาพการวิจัยรายโครงการพบว่าทุกโครงการผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 60

ข้อเสนอแนะในการนำผลการประเมินมาประยุกต์ใช้

1. ควรมีการกระตุ้นส่งเสริมสนับสนุนให้นักวิจัยดำเนินการวิจัยในศาสตร์ที่ยังไม่มีผู้ดำเนินการวิจัย เช่น ชุดการพัฒนารูปแบบการสื่อสารและบริการเพื่อเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ในระบบการศึกษาทางไกล ชุดความสัมพันธ์ระหว่างระบบการศึกษาทางไกลกับการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นเพื่อสร้างภูมิปัญญาไทย ชุดการจัดการการศึกษาทางไกลเพื่อรองรับการปฏิรูปการศึกษา การเมือง การปกครอง และชุดการจัดการปฏิรูประบบการบริหารและการบริการของมหาวิทยาลัย โดยคำนึงถึงความเป็นเลิศทางวิชาการ และการใช้ประโยชน์ที่มหาวิทยาลัยนำไปใช้
2. พิจารณาการเพิ่มประสิทธิภาพรายโครงการในเรื่องการบรรลุผลกระทบที่เกิดจากการนำผลการวิจัยไปใช้ และการบรรลุผลการเผยแพร่ผลการวิจัยและทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดจากการวิจัยเพิ่มขึ้น
3. นักวิจัยที่เสนอขอรับทุนอุดหนุนการวิจัยต้องเสนอภาระงานประจำประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยด้วย
4. คณะกรรมการเฉพาะกิจข้อเสนอโครงการวิจัย/รายงานการวิจัย ควรประเมินผลการวิจัยรายโครงการในขั้นตอนของข้อเสนอโครงการวิจัยและรายงานการวิจัยเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการประกันคุณภาพการวิจัยของมหาวิทยาลัย
5. สถาบันวิจัยและพัฒนาควรปรับปรุงระบบการบริหารการวิจัยให้เอื้ออำนวยต่อการดำเนินการวิจัยของนักวิจัยให้แล้วเสร็จทันเวลา และสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ได้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น
 - 5.1 สถาบันวิจัยและพัฒนาจัดสัมมนาเพื่อประชาสัมพันธ์ผลการประเมินชุดโครงการให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยรับทราบ
 - 5.2 สถาบันวิจัยและพัฒนาจัดทำแบบฟอร์มการเสนอโครงการวิจัยของมหาวิทยาลัยให้ผู้วิจัยระบุความสอดคล้องตามเกณฑ์การประเมินเบื้องต้น
 - 5.3 สถาบันวิจัยและพัฒนาควรจัดทำแบบฟอร์มการประเมินให้ผู้วิจัยประเมิน โครงการวิจัยเบื้องต้นใน 3 ระยะ คือ 1) การเสนอโครงการวิจัย 2) การดำเนินการวิจัยและ 3) การเสนอรายงานการวิจัย

5.4 ใช้ระบบเทคโนโลยีในการติดตามความก้าวหน้าในการวิจัย เช่น การรายงานความก้าวหน้าทางอินเทอร์เน็ต (Internet) อินทราเน็ต (Intranet) และเว็บไซต์ (Website) ของสถาบันวิจัยและพัฒนา และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)

5.5 พิจารณาให้รางวัลแก่งานวิจัยที่มีคุณภาพในระดับดีขึ้น

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช (2535) ได้เสนอผลการประเมินแผนหลักการวิจัย

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ในช่วงปี พ.ศ. 2530-2534 การดำเนินงานวิจัยของมหาวิทยาลัย จำแนกตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายแผนงานวิจัยต่างๆ ในแผนหลักการวิจัย สรุปผลได้ดังนี้

1. แผนงานวิจัยสถาบัน มีจำนวนโครงการทั้งสิ้น 17 โครงการ ส่วนใหญ่ร้อยละ 41.18 เป็นการวิจัยเชิงประจักษ์ผลที่เกี่ยวกับภาวะการทำงานของบัณฑิต การศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของผู้ที่สำเร็จการศึกษาของมหาวิทยาลัย และการศึกษาสภาพปัญหาและวิธีการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาในโครงการศึกษาต่อเนื่อง รองลงมา ร้อยละ 35.29 เป็นการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรใหม่ ส่วนการวิจัยเพื่อพัฒนา นโยบายและระบบของมหาวิทยาลัยยังไม่มีผู้ดำเนินการ

2. แผนงานวิจัยสื่อการศึกษาทางไกล มีจำนวน 22 โครงการ โดยส่วนใหญ่ ร้อยละ 63.64 เป็นการ ศึกษา และรวบรวมข้อมูลประจำที่เกี่ยวกับสื่อการศึกษาทางไกล รองลงมา ร้อยละ 36.36 เป็นการวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพสื่อการศึกษาทางไกล และสัมฤทธิ์ผลของผู้ศึกษา ส่วนการวิจัยเพื่อจัดระบบและออกแบบสื่อการศึกษาทางไกล และการวิจัยเพื่อบุกเบิกและพัฒนาความรู้ด้านสื่อการศึกษาทางไกลยังไม่มีผู้ดำเนินการวิจัย

3. แผนงานวิจัยเพื่อพัฒนาแบบทดสอบ ซึ่งกำหนดสำหรับบุคลากรของสำนักทะเบียนและวัดผลทำการวิจัย ยังไม่มีผู้ดำเนินการวิจัย

4. แผนงานวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาการ มีจำนวน 85 โครงการ โดยเป็นโครงการที่ได้รับเงินอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัย 75 โครงการ ที่เหลือได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากหน่วยงานภายนอก โครงการวิจัยส่วนใหญ่ร้อยละ 45.88 ในหัวข้องานวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศ รองลงมา ร้อยละ 30.24 เกี่ยวกับการศึกษาทางไกล ซึ่งรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อการศึกษาทางไกลด้วย ส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และเพื่อพัฒนาวิชาการอื่นยังมีน้อยทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศเป็นหัวข้อที่กว้าง ส่วนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในแผนหลักการวิจัยนั้นเฉพาะ โครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก และโครงการที่มีหัวข้อตามข้อกำหนดการวิจัย (TOR) มีเพียง ร้อยละ 36.01

5. แผนงานบริหารงานวิจัย ฝ่ายวิจัย สำนักวิชาการ ได้มีส่วนในการให้บริการและประสานงานนักวิจัย และคณะกรรมการชุดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาสนับสนุน โครงการ การรายงานความก้าวหน้า การขยายเวลาตามวัตถุประสงค์ของแผนงาน ส่วนการประสานงานเกี่ยวกับการพิจารณา รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ยังมีน้อยไม่บรรลุเป้าหมายในเรื่องการเผยแพร่ผลงานวิจัย รวมทั้งกิจกรรมการเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ักวิจัย

6. การดำเนินงานวิจัยของมหาวิทยาลัยนับว่าบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ในการส่งเสริมการทำวิจัยในมหาวิทยาลัย ได้มีบุคลากรของมหาวิทยาลัย รวมจำนวน 257 คน เข้าร่วมในการทำวิจัย โดยหน่วยงาน

ต้นสังกัดของหัวหน้าโครงการวิจัยที่มีมากได้แก่ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ และสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ สาขาวิชาละ 15 โครงการ รองลงมา ได้แก่ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ 14 โครงการ หน่วยงานที่ยังไม่มีหัวหน้าโครงการวิจัยได้แก่ สาขาวิชารัฐศาสตร์ สำนักทะเบียนและวัดผล สำนักวิชาการ และสำนักงานอธิการบดี ซึ่งอาจเป็นเพราะบุคลากรของหน่วยงานได้รับทุนวิจัยจากหน่วยงานภายนอกหรือมีงานประจำมาก รวมทั้งผลการประเมินดังกล่าว ยังมีได้ครอบคลุมงานวิจัยภายในหน่วยงาน และการที่บุคลากรมีส่วนร่วมในฐานะผู้ร่วมวิจัย ซึ่งควรได้มีการศึกษาข้อมูล เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาส่งเสริมการทำวิจัยของบุคลากรของมหาวิทยาลัยต่อไป

7. งานวิจัยในเชิงพัฒนานับว่ามีน้อยไม่บรรลุเป้าหมายของแผนหลักการวิจัย รวมทั้งการเผยแพร่ผลงานวิจัยไม่บรรลุเป้าหมายของแผนหลักการวิจัย เช่นกัน ทั้งนี้ เพราะงานวิจัยส่วนใหญ่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ มีเพียงร้อยละ 7.06 ของโครงการวิจัยที่ดำเนินการเสร็จแล้ว ส่วนอีกร้อยละ 85.90 ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ จากการประชุมพบปะหัวหน้าโครงการวิจัย จำนวนหนึ่ง เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2535 และ 10 มีนาคม 2535 หัวหน้าโครงการที่เข้าร่วมประชุม จำนวน 19 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 40.43 ของหัวหน้าโครงการวิจัยทั้งหมด ได้รับความรู้ปัญหาที่มีผลกระทบต่อภารกิจ ได้แก่ ขั้นตอนการดำเนินการของมหาวิทยาลัยไม่เป็นไปตามแผนการประกาศผลการอนุมัติโครงการล่าช้า และไม่เป็นช่วงเวลาเดียวกันในแต่ละปี ทำให้นักวิจัยไม่สามารถวางแผนงาน ได้อย่างแน่นอน งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอต่อการวิจัย และปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้วิจัยและผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยที่ไม่มีเวลา และยังไม่ได้อุทิศเวลาหรือให้ความสำคัญกับงานวิจัยเท่าที่ควร นอกจากนี้ยังมีปัญหาอุปสรรคที่นักวิจัยไม่สามารถควบคุมได้ เช่น ปัญหาฝนตก น้ำท่วม ทำให้ไม่สามารถเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลได้ นอกจากนี้ที่ประชุมยังได้ให้ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย เช่น การประกาศให้ทุนควรกำหนดช่วงเวลาที่แน่นอนในแต่ละปี ควรปรับและเร่งรัดขั้นตอนการดำเนินงานต่างๆ ของมหาวิทยาลัย ควรมีมาตรการติดตามและเร่งรัดนักวิจัย ควรมีการจัดฝึกอบรมนักวิจัยต่อเนื่อง รวมทั้งการปรับเกณฑ์การคิดงบประมาณและค่าสมนาคุณให้จูงใจนักวิจัย ตลอดจนควรจัดให้มีการเสนอผลงานวิจัยเพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักวิจัยทำการวิจัยให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เช่น อาจพิจารณาการเสนอผลงานวิจัยในวันสถาปนาของมหาวิทยาลัยในแต่ละปีหรือ 2 ปีครั้ง

8. การบริหารงานวิจัยนับว่ามีความซับซ้อนและมีผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานวิจัยของมหาวิทยาลัย บุคลากรที่จะทำหน้าที่ในการประสานงานกับคณะกรรมการวิจัยและนักวิจัยนับว่ามีความสำคัญ เช่นกัน ซึ่งในช่วงระยะเวลาแผนการศึกษาระยะที่ 6 ประกอบด้วยบุคลากร จำนวน 5 ราย วุฒิปริญญาโท 1 ราย และวุฒิปริญญาตรี 4 ราย ซึ่งนับว่ายังมีน้อยเมื่อเทียบกับภาระงานและความสำคัญของงานวิจัยที่จะมีต่อมหาวิทยาลัย ซึ่งในขณะนี้ มหาวิทยาลัยได้รับอนุมัติให้จัดตั้งฝ่ายวิจัยเป็นสถาบันวิจัยและพัฒนา อันจะช่วยรองรับการพัฒนางานวิจัยของมหาวิทยาลัยให้เป็น ไปอย่างมีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามการพัฒนาบุคลากรและบุคลากรทางการบริหารงานวิจัยนับว่าเป็นสิ่งจำเป็น และควรนำข้อเสนอแนะจากนักวิจัยและผู้เกี่ยวข้องมาพิจารณาประกอบการทำแผนหลักการวิจัยและการพัฒนาระบบงานและการวางแผนกิจกรรมต่างๆ ของสถาบันวิจัยและพัฒนาของมหาวิทยาลัยต่อไป

บทที่ 3

วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ของการวิจัย

สถาบันวิจัยและพัฒนาได้ประเมินสภาพแวดล้อมในเรื่องของจุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunities) และภาวะคุกคาม (Threats) แล้วนำมาจัดทำแผนหลักการวิจัยของมหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาราช ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2552-2556) ให้สอดคล้องกับพันธกิจ วัตถุประสงค์ และประเด็นยุทธศาสตร์ ตามแผนพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช (พ.ศ. 2552-2556) จึงกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์การวิจัยของมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นกรอบทิศทางการวิจัยที่สาขาวิชา หน่วยงาน และนักวิจัยของมหาวิทยาลัย นำไปเป็นแนวทางในการสร้าง/ผลิตงานวิจัยในระหว่างปี พ.ศ. 2552-2556 ดังนี้

วิสัยทัศน์

สร้างผลงานวิจัยที่มีคุณภาพให้เป็นที่ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ

พันธกิจ

1. ส่งเสริมในการผลิตผลงานวิจัยเพื่อสร้าง และพัฒนาองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง รวมถึงการวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในด้านการเรียนการสอนทางไกล การพัฒนามหาวิทยาลัย และการพัฒนาประเทศ สังคม ชุมชน
2. ส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมการวิจัย เพื่อช่วยพัฒนาสังคมและภูมิปัญญาไทย
3. ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยให้เป็นที่ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. วิจัยด้านการเรียนการสอนทางไกลเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ (Excellence Open & Distance Learning)
2. วิจัยด้านการพัฒนาระบบงานของมหาวิทยาลัยสู่ความเป็นองค์กรเชิงกลยุทธ์ (Strategy-Focused Organization)
3. วิจัยด้านวิชาการและการพัฒนาประเทศเพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society)

เป้าประสงค์ (Goals)

1. เพื่อสร้างผลงานวิจัยด้านการเรียนการสอนทางไกลที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ
2. เพื่อสร้างผลงานวิจัยด้านการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัย เพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)
3. เพื่อสร้างผลงานวิจัยด้านวิชาการและการพัฒนาที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาสังคมไทยที่ยั่งยืน (Sustainable Development)

ยุทธศาสตร์การวิจัยในแผนหลักการวิจัยฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2552-2556)

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1: วิจัยด้านการเรียนการสอนทางไกลเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ (Excellence Open & Distance Learning) เพื่อสร้างผลงานวิจัยด้านการเรียนการสอนทางไกลที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ

เป้าประสงค์การวิจัย: เพื่อสร้างผลงานวิจัยด้านการเรียนการสอนทางไกลที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ

ตัวชี้วัด:เชิงปริมาณ

- จำนวน โครงการวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย

เชิงคุณภาพ

- ร้อยละของงานวิจัยที่แล้วเสร็จ ที่ตีพิมพ์ เผยแพร่/นำไปใช้ประโยชน์ในระดับชาติ/ นานาชาติ

เป้าหมาย: จำนวนผลงานวิจัยด้านการเรียนการสอนทางไกลไม่น้อยกว่า 75 เรื่อง และได้รับการตีพิมพ์ เผยแพร่ในระดับชาติ ระดับนานาชาติไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ภายในเวลา 5 ปี

ทรัพยากร:

งบประมาณที่คาดว่าจะใช้	พ.ศ. 2552	พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556
ล้านบาท	3	3.5	4	4.5	5

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 2: วิจัยด้านการพัฒนาระบบงานของมหาวิทยาลัยสู่ความเป็นองค์กรเชิงกลยุทธ์ (Strategy-Focused Organization) เพื่อสร้างผลงานวิจัยด้านการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัย เพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) มีกลยุทธ์ ดังนี้

เป้าประสงค์การวิจัย: เพื่อสร้างผลงานวิจัยด้านการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัย เพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)

ตัวชี้วัด: เจริญปริมาณ

- จำนวนงานวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย

เชิงคุณภาพ

- ร้อยละของงานวิจัยที่แล้วเสร็จและนำไปใช้ประโยชน์

- จำนวนงานวิจัยที่เป็นนวัตกรรมของมหาวิทยาลัย

เป้าหมาย: จำนวนผลงานวิจัยด้านการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่า 60 เรื่อง และงานวิจัยด้านการบริหารจัดการที่สามารถนำนวัตกรรมไปใช้ในระดับมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง

ทรัพยากร:

งบประมาณที่คาดว่าจะใช้	พ.ศ. 2552	พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556
ล้านบาท	8.25	8.75	9.25	9.75	10.25

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 3: วิจัยด้านวิชาการและการพัฒนาประเทศเพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) เพื่อสร้างผลงานวิจัยด้านวิชาการและการพัฒนาที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาสังคมไทยที่ยั่งยืน (Sustainable Development)

เป้าประสงค์การวิจัย: เพื่อสร้างผลงานวิจัยด้านวิชาการและการพัฒนาประเทศที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาสังคมไทยที่ยั่งยืน (Sustainable Development)

ตัวชี้วัด: เจริญปริมาณ

- จำนวนโครงการวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย

เชิงคุณภาพ

- ร้อยละของงานวิจัยที่แล้วเสร็จ ที่ตีพิมพ์ เผยแพร่/นำไปใช้ประโยชน์ในระดับชาติ/นานาชาติ

เป้าหมาย: จำนวนผลงานวิจัยวิชาการและการพัฒนาประเทศที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาสังคมไทยที่ยั่งยืน (Sustainable Development) ไม่น้อยกว่า 75 เรื่อง และร้อยละของจำนวนงานวิจัยด้านวิชาการและพัฒนาประเทศที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่/นำไปใช้ประโยชน์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ภายใน 5 ปี

ทรัพยากร:

งบประมาณที่คาดว่าจะใช้	พ.ศ. 2552	พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556
ล้านบาท	15.1	16	17	18	19

บทที่ 4

ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัดและกลยุทธ์ของแผนหลักการวิจัย

การจัดทำแผนหลักการวิจัยของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2552-2556) ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และพันธกิจการวิจัยจึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การวิจัยด้านการเรียนการสอนทางไกล เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ (Excellence Open & Distance Learning) ยุทธศาสตร์การวิจัยด้านการพัฒนาระบบงานของมหาวิทยาลัยสู่ความเป็นองค์กรเชิงกลยุทธ์ (Strategy – Focused Organization) และยุทธศาสตร์การวิจัยด้านวิชาการและการพัฒนาประเทศเพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) แต่ละยุทธศาสตร์ได้กำหนดกลยุทธ์ เป้าประสงค์และตัวชี้วัดดังแผนภาพที่ 1 สรุปวิสัยทัศน์ พันธกิจและประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์และตัวชี้วัด

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ปีงบประมาณ				
		2552	2553	2554	2555	2556
ยุทธศาสตร์การวิจัยด้านการเรียนการสอนทางไกล - เพื่อสร้างผลงานวิจัยด้านการเรียนการสอนทางไกลที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ	<u>เชิงปริมาณ</u> จำนวนโครงการวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย <u>เชิงคุณภาพ</u> ร้อยละของงานวิจัยที่แล้วเสร็จ ที่ตีพิมพ์ เผยแพร่/นำไปใช้ประโยชน์ในระดับชาติ/นานาชาติ	15	15	15	15	15
ยุทธศาสตร์การวิจัยด้านการพัฒนาระบบงานของมหาวิทยาลัยสู่ความเป็นองค์กรเชิงกลยุทธ์ - เพื่อสร้างผลงานวิจัยด้านการบริหารจัดการ	<u>เชิงปริมาณ</u> จำนวนโครงการวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนการ	12	12	12	12	12

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ปีงบประมาณ				
		2552	2553	2554	2555	2556
ของมหาวิทยาลัย เพื่อให้ เกิดการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)	วิจัย <u>เชิงคุณภาพ</u> - ร้อยละของงานวิจัยที่ แล้วเสร็จ และนำไปใช้ ประโยชน์ - จำนวน โครงการวิจัยที่ เป็นนวัตกรรมของ มหาวิทยาลัย	100	100	100	100	100
ยุทธศาสตร์การวิจัยด้าน วิชาการและการพัฒนา ประเทศ - เพื่อสร้างผลงานวิจัย ด้านวิชาการและการ พัฒนาประเทศที่สามารถ นำไปใช้ในการพัฒนา สังคมไทยที่ยั่งยืน (Sustainable Development)	<u>เชิงปริมาณ</u> จำนวน โครงการวิจัยที่ ได้รับทุนอุดหนุนการ วิจัย <u>เชิงคุณภาพ</u> ร้อยละของงานวิจัยที่แล้ว เสร็จ ที่ตีพิมพ์ เผยแพร่/ นำไปใช้ประโยชน์ใน ระดับชาติ/ นานาชาติ	15	15	15	15	15
		60	65	70	75	80

**ยุทธศาสตร์ที่ 1 การวิจัยด้านการเรียนการสอนทางไกลเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ
(Excellence Open & Distance Learning)**

กลยุทธ์การวิจัยด้านการเรียนการสอนทางไกล

ในยุทธศาสตร์วิจัยนี้มุ่งบุกเบิกเสาะแสวงหา ศึกษาความรู้เพื่อพัฒนาระบบการศึกษาทางไกลในด้านของการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อการศึกษาทางไกล และการพัฒนาแบบทดสอบ ส่งเสริมให้อาจารย์ประจำสาขาวิชา อาจารย์ประจำสำนัก และบุคลากรของมหาวิทยาลัยได้มีโอกาสทำการวิจัยอย่างกว้างขวาง เป็นการเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านการวิจัยแก่บุคลากร รวมทั้ง สนับสนุนการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาระบบการศึกษาทางไกลให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดเป็น 5 กลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 การวิจัยเพื่อการบริการการเรียนการสอนในระบบการศึกษาทางไกล

เป็นการวิจัยเพื่อให้เกิดการพัฒนาการด้านการเรียนการสอน การบริการการศึกษา การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการบริการการศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล ซึ่งประกอบด้วย 2 แนวทางในการวิจัยดังนี้

1. การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการสื่อสารในระบบการศึกษาทางไกล
2. การวิจัยเกี่ยวกับการปฏิรูประบบการบริการการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย

กลยุทธ์ที่ 2 การวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อ นวัตกรรมต่างๆ สำหรับการเรียนการสอนในระบบการศึกษาทางไกล

เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอนในระบบการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยที่จะสะท้อนเอกลักษณ์และจุดเน้นของระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย โดยให้มีการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนทางไกล สร้างนวัตกรรมทั้งสื่อหลักและสื่อเสริมให้มีประสิทธิภาพและมีความทันสมัย อาทิ เช่น การสร้างนวัตกรรมสื่อการเรียนการสอนทางด้าน e-learning, e-book ,T5-Model , e-Mobile Learning , e-Training, e-Classroom, Virtual classroom ,Web blog เป็นต้น ซึ่งประกอบด้วย 2 แนวทางในการวิจัยดังนี้

1. ด้านการพัฒนาและการประยุกต์นวัตกรรมสื่อการเรียนการสอนในระบบการศึกษาทางไกล
2. ด้านการประเมินและศึกษาความต้องการใช้สื่อที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพในระบบ

การศึกษาทางไกล

กลยุทธ์ที่ 3 การวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลในระบบการศึกษาทางไกล

เป็นการวิจัยเพื่อเสาะแสวงหาและพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาระบบการเรียนการสอนการวัดและประเมินผลในระบบการศึกษาทางไกล เพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างวิชาการทางด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย ซึ่งประกอบด้วย 2 แนวทางในการวิจัยดังนี้

1. การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในระบบการศึกษาทางไกล
2. การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการวัดและประเมินผลในระบบการศึกษาทางไกล

กลยุทธ์ที่ 4 การวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชน ปฏิรูปการศึกษา การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยการศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล

เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยระบบการเรียนการสอนทางไกล ทั้งในระดับชุมชนท้องถิ่น และระดับประเทศ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพอันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วย 3 แนวทางในการวิจัยดังนี้

1. การวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาทางไกลกับการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นเพื่อสร้างภูมิปัญญาไทย
2. การวิจัยเกี่ยวกับการจัดการศึกษาทางไกลเพื่อรองรับการปฏิรูปการศึกษา การเมือง การปกครอง
3. การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยการศึกษาทางไกล

กลยุทธ์ที่ 5 การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนทางไกลสู่ระดับนานาชาติ

เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนามหาวิทยาลัยให้เป็นศูนย์กลางทางวิชาการด้านการศึกษาทางไกล เพื่ออำนวยความสะดวก และดึงดูดนักวิชาการที่มีความเป็นเลิศและได้รับการยอมรับทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ ให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนทางไกลสู่ระดับนานาชาติ รวมทั้งการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการวิจัยทางด้านการศึกษาทางไกลอันนำไปสู่แนวทางการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือในระดับนานาชาติ

เป้าประสงค์และตัวชี้วัด	2552	2553	2554	2555	2556
เป้าประสงค์ - เพื่อสร้างผลงานวิจัยด้านการเรียนการสอนทางไกลที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ					
ตัวชี้วัด เชิงปริมาณ - จำนวนงานวิจัยด้านการเรียนการสอนทางไกล	15	15	15	15	15
เชิงคุณภาพ - ร้อยละของจำนวนงานวิจัยด้านการเรียนการสอนทางไกลที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับชาติ ระดับนานาชาติ	50	55	60	65	70

ยุทธศาสตร์ที่ 2 วิจัยด้านการพัฒนาระบบงานของมหาวิทยาลัยสู่ความเป็นองค์กรเชิงกลยุทธ์

(Strategy-Focused Organization)

กลยุทธ์การวิจัยด้านการพัฒนาระบบงานของมหาวิทยาลัยสู่ความเป็นองค์กรเชิงกลยุทธ์

ในยุทธศาสตร์การวิจัยนี้มุ่งนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาระบบบริหารงานของมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพและเกิดความคล่องตัวในการดำเนินงานตามภารกิจของมหาวิทยาลัย โดยมีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานและหรือบุคลากรดำเนินการวิจัยสถาบัน ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ดังกล่าวข้างต้น จึงกำหนดกลยุทธ์การวิจัยออกเป็น 4 กลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 การวิจัยเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศ

เป็นการวิจัยเพื่อให้มีการจัดทำระบบข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็น โดยใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการบริหารจัดการข้อมูล สำหรับการตัดสินใจ การวางแผน การกำหนดนโยบาย ซึ่งประกอบด้วย 5 แนวทางในการวิจัย ดังนี้

- 1) การวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร/การเรียนการสอน (ยกเว้นการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรใหม่และการประเมินหลักสูตร)
- 2) การวิจัยเกี่ยวกับนักศึกษา/บัณฑิต (ยกเว้นการติดตามบัณฑิต)
- 3) การวิจัยเกี่ยวกับการเงิน/งบประมาณ
- 4) การวิจัยเกี่ยวกับบุคลากร
- 5) การวิจัยเกี่ยวกับอาคารสถานที่

กลยุทธ์ที่ 2 การวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาความเป็นไปได้ของการเปิดสอนหลักสูตร

เป็นการศึกษาวิจัยความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรใหม่ที่มหาวิทยาลัยมีแผนที่จะเปิดสอนตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา รวมทั้งหลักสูตรเก่าที่มหาวิทยาลัยได้เปิดดำเนินการมาแล้วแต่มีผู้เรียนน้อย เพื่อให้มหาวิทยาลัยสามารถจัดการศึกษาได้อย่างคุ้มค่าและตอบสนองความต้องการของสังคมมากที่สุด (ยกเว้นการประเมินหลักสูตร) ในกรณีของการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรใหม่ มีการดำเนินการใน 2 ลักษณะ ได้แก่

2.1 หลักสูตรที่เปิดใหม่ที่ไม่ว่าจำเป็นต้องทำวิจัย แต่ต้องหาข้อมูลเบื้องต้นประกอบทุกหลักสูตรในกรณีต่อไปนี้

- 1) หลักสูตรใหม่ที่ไม่มีการผลิตชุดวิชาใหม่หรือผลิตใหม่ไม่เกิน 2 ชุดวิชา
- 2) หลักสูตรตาม โครงการความร่วมมือกับภาครัฐและภาคเอกชน

2.2 หลักสูตรที่ต้องศึกษาหรือวิจัยเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ ได้แก่ หลักสูตรที่มีการผลิตชุดวิชาใหม่เป็นส่วนใหญ่โดยต้องศึกษาครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้

- 1) ความต้องการของสังคมและความสอดคล้องกับสถานะการณ์ของประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต
- 2) ความคุ้มทุนทางการเงิน
- 3) ความพร้อมของสาขาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 4) ความต้องการและความสนใจในการเข้าศึกษาของกลุ่มเป้าหมาย
- 5) ข้อมูลอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาตามความเหมาะสมของแต่ละหลักสูตร

กลยุทธ์ที่ 3 การวิจัยเกี่ยวกับการปรับปรุงระบบบริหารและจัดการของมหาวิทยาลัย

เป็นการวิจัยเพื่อแก้ปัญหา พัฒนาระบบและปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ภายใต้กรอบ 3 ด้าน ต่อไปนี้

1) การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการบริหารงานของมหาวิทยาลัย โดยมีเป้าหมายในการประกันคุณภาพการศึกษา อาทิ การศึกษาเพื่อปรับปรุงกระบวนการให้บริการการศึกษาด้านการปฐมนิเทศ การจัดผู้ช่วยสอน การจัดโปรแกรมการศึกษาเพื่อลดการลาออกกลางคันของนักศึกษา เป็นต้น

2) การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารการเงินของมหาวิทยาลัย อาทิ การศึกษาเพื่อปรับปรุงระบบงบประมาณของมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานของ PART

3) การวิจัยเกี่ยวกับการมีอิสระในการบริหารงานเมื่อมหาวิทยาลัยปรับเปลี่ยนสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ อาทิ การศึกษาเพื่อปรับปรุงโครงสร้างระบบการบริหารและกระบวนการดำเนินงานให้มีความคล่องตัว/ยืดหยุ่นต่อการดำเนินงานเชิงยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนการออกนอกระบบราชการของ มสธ.

กลยุทธ์ที่ 4 การวิจัยเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน

เป็นการวิจัยเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชตามมาตรฐานตัวบ่งชี้ของสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) อาทิ การศึกษาวิจัยเพื่อเทียบเคียงระบบการศึกษาทางไกลระหว่าง มสธ. กับมหาวิทยาลัยเปิดชั้นนำในต่างประเทศ

เป้าประสงค์และตัวชี้วัด	2552	2553	2554	2555	2556
เป้าประสงค์					
- เพื่อสร้างผลงานวิจัยด้านการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัย เพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)					
ตัวชี้วัด					
เชิงปริมาณ					
- จำนวนงานวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย	12	12	12	12	12
เชิงคุณภาพ					
- ร้อยละของงานวิจัยที่แล้วเสร็จและนำไปใช้ประโยชน์	100	100	100	100	100
- จำนวนงานวิจัยที่เป็นนวัตกรรมของมหาวิทยาลัย	1	1	1	1	1

ยุทธศาสตร์ที่ 3: วิจัยวิชาการและการพัฒนาประเทศเพื่อสร้างสังคมไทย ให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society)

ในยุทธศาสตร์การวิจัยนี้มุ่งสร้างผลงานวิจัยด้านวิชาการและการพัฒนาที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาสังคมไทยที่ยั่งยืน (Sustainable Development) มีกลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 การวิจัยวิชาการ

เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนา/ยืนยันองค์ความรู้ตามศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยเปิดสอน รวมทั้งสอดคล้องกับความต้องการของสาขาวิชา ประกอบด้วยแนวทางในการวิจัย 2 แนวทาง คือแนวทางด้านการวิจัยพื้นฐานของสาขาวิชาทั้ง 12 สาขาวิชาของมหาวิทยาลัย และแนวทางด้านการวิจัยประยุกต์โดยเน้นการวิจัยในด้านที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของหลักสูตรต่างๆ ของมหาวิทยาลัย และกลุ่มสาขาวิชา 6 กลุ่ม เพื่อมุ่งสู่การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

กลยุทธ์ที่ 2 การวิจัยพัฒนาประเทศ

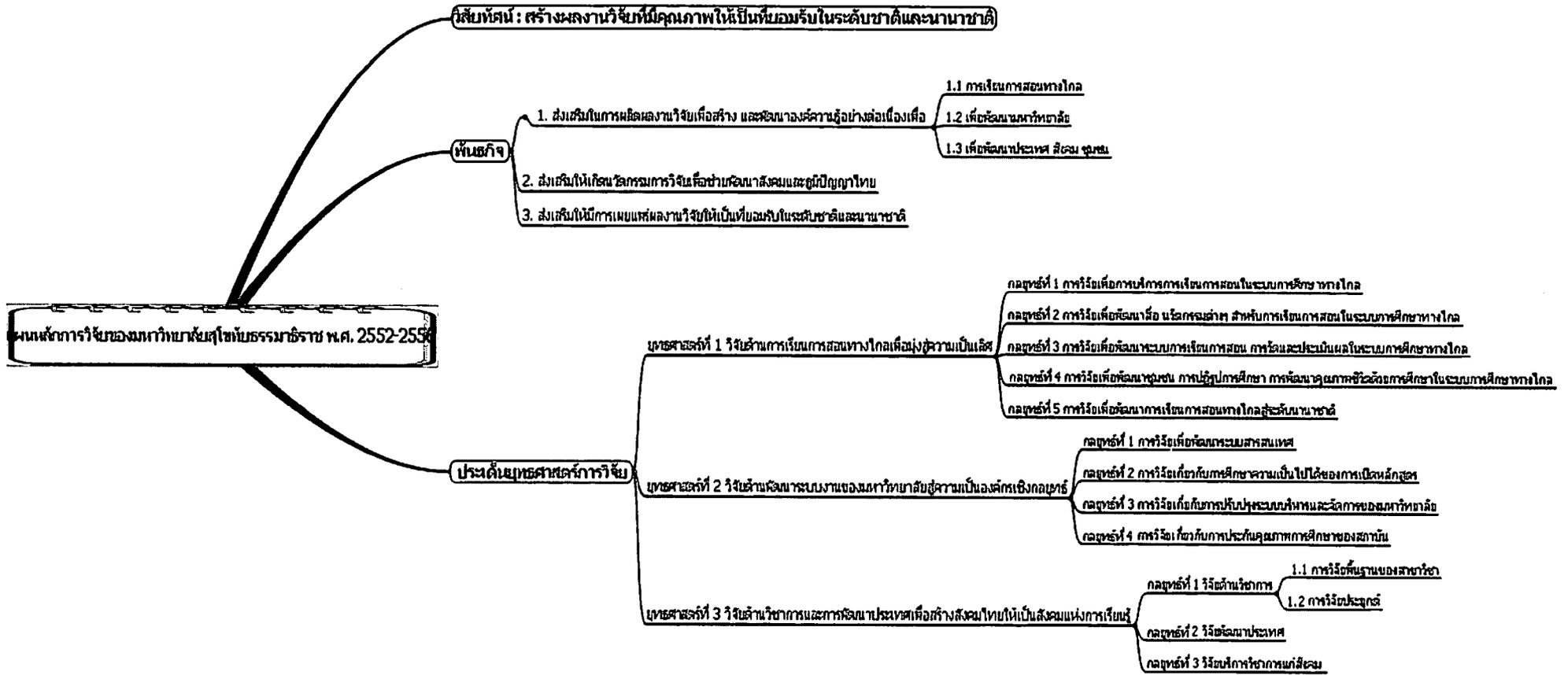
เป็นการวิจัยประยุกต์/บูรณาการที่สอดคล้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัยและสาขาวิชา โดยมีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ นโยบายรัฐบาลที่อยู่บนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามที่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554)

กลยุทธ์ที่ 3 การวิจัยบริการวิชาการแก่สังคม

เป็นงานวิจัยที่มุ่งไปสู่การสร้างผลลัพธ์ (Outcome) และสามารถส่งผลกระทบต่อพื้นที่/ชุมชน/กลุ่มตัวอย่างในการให้บริการวิชาการแก่สังคมอย่างแท้จริง โดยต้องเป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับ ภารกิจของมหาวิทยาลัย หรือแผนปฏิบัติการ 4 ปี ของมหาวิทยาลัย หรือสอดคล้องกับนโยบายและมาตรการประจำปีของมหาวิทยาลัยด้านการให้บริการวิชาการแก่สังคม หรือสอดคล้องกับความต้องการของแต่ละสาขาวิชา

เป้าประสงค์และตัวชี้วัด	2552	2553	2554	2555	2556
เป้าประสงค์ เพื่อสร้างผลงานวิจัยด้านวิชาการและการพัฒนาประเทศที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาสังคมไทยที่ยั่งยืน (Sustainable Development)					
ตัวชี้วัด เชิงปริมาณ -จำนวน โครงการวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย	15	15	15	15	15
เชิงคุณภาพ - ร้อยละของงานวิจัยที่แล้วเสร็จ ที่ตีพิมพ์เผยแพร่นำไปใช้ประโยชน์ในระดับชาติ/นานาชาติ	50	55	60	65	70

(รายละเอียดตัวอย่าง โครงการวิจัยของแต่ละยุทธศาสตร์ปรากฏในภาคผนวก ข)

แผนภาพที่ 1 สรุปวิสัยทัศน์ พันธกิจและประเด็นยุทธศาสตร์

บทที่ 5

การดำเนินงานตามแผนหลักการวิจัย

ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและตัวชี้วัดตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์การวิจัย
ในแผนหลักการวิจัย ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2552-2556) มหาวิทยาลัยได้จัดสรรทรัพยากรและผู้รับผิดชอบ ดังนี้

การดำเนินงานตามแผนหลักการวิจัย

ยุทธศาสตร์	งบประมาณ (ล้านบาท)					แหล่งทุน	ผู้รับผิดชอบ
	2552	2553	2554	2555	2556		
1. วิจัยด้านการเรียนการสอนทางไกลเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ (Excellence Open & Distance Learning)	3	3.5	4	4.5	5	เงินรายได้	- ศูนย์วิจัยการศึกษาทางไกล - สาขาวิชา
2. วิจัยด้านการพัฒนาระบบงานของมหาวิทยาลัยสู่ความเป็นองค์กรเชิงกลยุทธ์ (Strategy-Focused Organization)	8.25	8.75	9.25	9.75	10.25	เงินรายได้	- ฝ่ายวิจัยสถาบัน - สาขาวิชา
3. วิจัยด้านวิชาการและการพัฒนาประเทศเพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society)							
3.1 วิจัยวิชาการ	3.6	4	4.5	5	5.5	กองทุนรัตนโกสินทร์ สมโภช 200 ปี	- ฝ่ายประสานงานการวิจัย - สาขาวิชา
3.2 วิจัยเพื่อพัฒนาประเทศ	7.5	8	8.5	9	9.5	งบประมาณแผ่นดิน (ปกติ)	- ฝ่ายประสานงานการวิจัย - สาขาวิชา
3. วิจัยด้านบริการวิชาการแก่สังคม						งบประมาณแผ่นดิน (บริการ)	

ยุทธศาสตร์	งบประมาณ (ล้านบาท)					แหล่งทุน	ผู้รับผิดชอบ
	2552	2553	2554	2555	2556		
3.1 แผนงานการส่งเสริม การวิจัยไปสู่การให้บริการ วิชาการแก่สังคม	3	3	3	3	3	วิชาการแก่ สังคม)	- กองแผนงาน - สาขาวิชา
3.2 แผนงานการนำข้อ ค้นพบจากการวิจัยไปสู่การ ให้บริการวิชาการแก่สังคม	1	1	1	1	1	งบประมาณ แผ่นดิน (บริการ วิชาการแก่ สังคม)	- ฝ่ายประสานงาน การวิจัย - ฝ่ายพัฒนาและ เผยแพร่งานวิจัย
รวม	26.35	28.25	30.25	32.25	34.25		

การติดตามและประเมินผล

สถาบันวิจัยและพัฒนากำหนดการติดตามผลและรายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน 3 ลักษณะ ดังนี้

1. การติดตามการดำเนินการรายไตรมาส
2. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานรายปี
3. การประเมินผลการดำเนินงานเมื่อสิ้นสุดแผนหลักการวิจัย

บรรณานุกรม

นุชจรี กมลสุขอุดม รายงานประเมินชุดโครงการวิจัยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (พ.ศ. 2545-2549)

นนทบุรี ฝ่ายประสานงานการวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2551

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช แผนพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549)

นนทบุรี ฝ่ายวางแผนและวิเทศสัมพันธ์ งานวางแผนแม่บท กองแผนงาน มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมาธิราช 2544

_____ แผนหลักการวิจัยของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (พ.ศ. 2530-2534)

นนทบุรี สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2530 (อัครสำเนา)

_____ ผลการประเมินแผนหลักการวิจัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (พ.ศ.

2530-2534) นนทบุรี สำนักวิชาการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2535 (อัครสำเนา)

_____ แผนหลักการวิจัยของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (พ.ศ. 2535-2539)

นนทบุรี สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2535 (อัครสำเนา)

_____ ข้อกำหนดการวิจัยของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (พ.ศ.2540-2544)

นนทบุรี สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2540 (อัครสำเนา)

_____ ชุดโครงการวิจัย มสธ. (พ.ศ.2545-2549) นนทบุรี สถาบันวิจัยและพัฒนา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2545 (อัครสำเนา)

_____ แผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2547-2551)

นนทบุรี ฝ่ายวางแผน กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2547 (เล่ม 1)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช แผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2547-2551)

นนทบุรี ฝ่ายวางแผน กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2547 (เล่ม 2)

รายงานการประเมินตนเอง ปีงบประมาณ 2550 (1 ตุลาคม 2549-30

กันยายน 2550) นนทบุรี สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2550